

ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ - Германия

Място на стопанска дейност България

Финансов отчет

за годината, завършваща на 31 декември 2018 г.

Съдържание

Отчет за финансовото състояние	3
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	4
Отчет за промените в собствения капитал	5
Отчет за паричните потоци	6
Бележки към финансовия отчет	7

Отчет за финансовото състояние

В хиляди лева

	Бележка	31 декември 2018	31 декември 2017
Активи			
Имоти, машини и съоръжения	13	3	4
Отсрочени данъчни активи	12	2	2
Нетекущи активи		<u>5</u>	<u>6</u>
Вземания от свързани лица	19	1,756	879
Търговски и други вземания	14	88	99
Парични средства и парични еквиваленти	15	406	656
Текущи активи		<u>2,250</u>	<u>1,634</u>
Общо активи		<u>2,255</u>	<u>1,640</u>
Собствен капитал			
Неразпределена печалба		2,114	1,534
Общо собствен капитал		<u>2,114</u>	<u>1,534</u>
Пасиви			
Търговски и други задължения	16	123	98
Текущи данъчни задължения		18	8
Текущи пасиви		<u>141</u>	<u>106</u>
Общо пасиви		<u>141</u>	<u>106</u>
Общо собствен капитал и пасиви		<u>2,255</u>	<u>1,640</u>

Бележките на страници 7 до 27 са неразделна част от този финансов отчет.

Финансовият отчет е одобрен на 08.03.2019 г. и подписан от:

 Управител

 Съставител:
 КПМГ България ЕООД
 Лилия Николова, Управител

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	2018	2017
Приходи	6	1,531	1,298
Разходи за материали	7	(4)	(6)
Разходи за външни услуги	8	(550)	(507)
Разходи за амортизация	13	(1)	-
Разходи за възнаграждения на наети лица	9	(272)	(217)
Други разходи	10	(57)	(60)
Печалба от оперативна дейност		647	508
Финансови разходи		(2)	(1)
Нетни финансови разходи	11	(2)	(1)
Печалба преди данъци		645	507
Разходи за данъци	12	(65)	(51)
Печалба за периода		580	456
Друг всеобхватен доход		-	-
Общо всеобхватен доход за периода		580	456

Бележките на страници 7 до 27 са неразделна част от този финансов отчет.

Финансовият отчет е одобрен на 08.03.2019г. и подписан от:

Управител

Съставител:
 КПМГ България ЕООД
 Лилия Николова, Управител

Отчет за промените в собствения капитал

В хиляди лева

	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Баланс на 1 януари 2017 г.	1,078	1,078
Общо всеобхватен доход за периода		
Печалба за периода	456	456
Общо всеобхватен доход за периода	456	456
Баланс на 31 декември 2017 г.	1,534	1,534
Баланс на 1 януари 2018 г.	1,534	1,534
Общо всеобхватен доход за периода		
Печалба за периода	580	580
Общо всеобхватен доход за периода	580	580
Баланс на 31 декември 2018 г.	2,114	2,114

Бележките на страници 7 до 27 са неразделна част от този финансов отчет.

Финансовият отчет е одобрен на 08.03.2019г. и подписан от:

 _____
 Управител

 _____
 Съставител:
 КПМГ България ЕООД
 Лилия Николова, Управител

Отчет за паричните потоци

В хиляди лева	Бележка	2018	2017
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		1,848	1,671
Плащания към доставчици		(556)	(523)
Трансфери към централен офис		(900)	(254)
Плащания за заплати и социални осигуровки		(260)	(196)
Платен ДДС		(295)	(245)
Платен данък върху печалбата		(55)	(61)
Други парични потоци от оперативна дейност		(32)	(21)
Нетни парични потоци от/(за) оперативна дейност		(250)	371
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване		-	(4)
Нетни парични потоци за инвестиционна дейност		-	(4)
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти			
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода		656	289
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода	15	406	656

Бележките на страници 7 до 27 са неразделна част от този финансов отчет.

Финансовият отчет е одобрен на 08.03.2019г. и подписан от:

Управител

Съставител:
 КПМГ България ЕООД
 Лилия Николова, Управител

Бележки към финансовия отчет

1 Статут и предмет на дейност

ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ- Германия, Място на стопанска дейност България („Място на стопанска дейност“ или „МСД“) е място на стопанска дейност на ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ- Германия, дружество с ограничена отговорност, учредено и съществуващо съгласно законите на Германия. Мястото на стопанска дейност е регистрирано в регистър БУЛСТАТ съгласно Закон за регистър БУЛСТАТ чл. 3, параграф 1, ал. 5а с ЕИК 176728219 на 1 юли 2014 г. Адресът на управление на МСД е ул. „Николай Хайтов“ 2, София, България.

Основният предмет на дейност на МСД е техническа проверка и сертифициране на превозни средства.

МСД се управлява и представлява от Хартмут Абелн, Холгер Райхенбах, Торстен Валингер и Роберт Планк.

Финансовият отчет, изготвен за годината, завършваща на 31 декември 2018 г., е одобрен за издаване от Управителите на *06.03.2019 г.*

2 База за изготвяне и измерване

а) База за изготвяне

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

б) База за измерване

Този финансов отчет е изготвен на база на историческата стойност.

Детайлна информация за счетоводните политики на МСД са оповестени в бележка 22.

3 Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в български лева (BGN), която е функционалната валута на Мястото на стопанска дейност. Цялата финансова информация, представена в лева, е закръглена до хиляда, освен ако не е посочено друго.

4 Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата финансова година, е включена в следните бележки:

- Бележка 14 – Търговски и други вземания, в частта на оценка на възстановимостта на търговските вземания.

Оценка на справедливи стойности

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, МСД използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва.

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.

Бележки към финансовия отчет

4 Използване на приблизителни оценки и преценки (продължение)

- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

МСД признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в следната бележка:

- Бележка 17 *Финансови инструменти*

5 Промяна в значимите счетоводни политики

МСД е приложило първоначално МСФО 15 и МСФО 9 от 1 януари 2018 г.

В резултат от избраните методи за преминаване от МСД при прилагането на тези стандарти, съпоставимата информация в този финансов отчет не е била преизчислена, за да отрази изискванията на новите стандарти. Няма ефекти от първоначалното прилагане на новите стандарти, които да се отразят като корекция на началното салдо на неразпределената печалба към 1 януари 2018 г. (виж Бележка 5(А) и Бележка 5(Б) по-долу).

Някои други нови стандарти са също в сила от 1 януари 2018 г., но те също нямат съществен ефект върху финансовия отчет на МСД.

Бележки към финансовия отчет

5. Промяна в значимите счетоводни политики (продължение)

А. МСФО 15 Приходи от договори с клиенти

МСФО 15 създава цялостна рамка за определяне на това дали, колко и кога се признава приходът. Този стандарт заменя МСС 18 *Приходи*, МСС 11 *Договори за строителство* и свързаните разяснения. Съгласно МСФО 15, приход се признава, когато клиентът получи контрол върху стоките или услугите. Определянето на времето, в което се прехвърля контрола – към определен момент във времето или с течение на времето изисква преценка.

МСД е приложило МСФО 15 с прилагане на метода на кумулативния ефект, като ефектът от първоначално прилагане на този стандарт е признат директно в капитала към датата на първоначално прилагане (1 януари 2018 г.). Съответно информацията, представена за 2017 година, не е била преизчислена, а е представена както в предишния период съгласно изискванията на МСС 18, МСС 11 и свързаните разяснения. В допълнение, изискванията за оповестяване съгласно МСФО 15 в своята цялост не са били приложени за съпоставимата информация.

Основният източник на приходи на ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ – МСД България е техническа проверка и сертифициране на превозни средства. Контролът върху предоставените услуги преминава към клиентите на ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ – МСД България и съответният приход се признава към определен момент във времето, а именно при предаване на техническата документация и документацията по сертифициране на превозното средство на клиента, при наличие на разумна сигурност, че възнаграждението ще бъде получено. Това отговаря на момента на признаване на приход в съответствие с МСС 18.

Към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. няма неуредени задължения за изпълнение.

Допълнителна информация относно счетоводните политики на МСД, свързани с признаване на приходи, е представена в Бележка 6.

Б. МСФО 9 Финансови инструменти

МСФО 9 *Финансови инструменти* определя изискванията за признаване и оценяване на финансови активи, финансови пасиви и някои договори за покупка или продажба на нефинансови активи. Този стандарт заменя МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*.

i) Класификация и оценяване на финансови активи и финансови пасиви

МСФО 9 съдържа три основни категории за класификация на финансовите активи: измервани по амортизируема стойност, по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД) и по справедлива стойност през печалбата или загубата (ССПЗ). Класификацията на финансовите активи съгласно МСФО 9 основно се базира на бизнес модела, по който се управлява финансовия актив и характеристиките на паричните му потоци. Стандартът елиминира съществуващите в МСС 39 категории държани до падеж, кредити и вземания и на разположение за продажба. Съгласно МСФО 9, деривативи, внедрени в договори, където приемният актив е финансов актив в обхвата на стандарта, никога не се разделят. Вместо това се преценява за класификацията на хибридният финансов инструмент като цяло. МСФО 9 в голяма част запазва съществуващите изисквания в МСС 39, относно класификацията и оценяването на финансовите пасиви.

Прилагането на МСФО 9 няма значителен ефект върху счетоводните политики на МСД по отношение на финансовите пасиви и деривативните финансови инструменти.

Следващата таблица и приложените към нея бележки по-долу обясняват първоначалните категории на оценяване съгласно МСС 39 и новите категории на оценяване съгласно МСФО 9 за всеки клас на финансовите активи и финансовите пасиви на МСД към 1 януари 2018 г.

Търговски и други вземания и парични средства и парични еквиваленти, които са били класифицирани като кредити и вземания съгласно МСС 39, сега са класифицирани по амортизирана стойност. Няма ефект върху балансовите стойности на финансовите активи към 1 януари 2018 г. в резултат от прилагането на новите изисквания за обезценка на МСФО 9, респективно не е призната обезценка на тези вземания в неразпределената печалба към 1 януари 2018 г. в резултат от преминаването към МСФО 9.

Бележки към финансовия отчет

5. Промяна в значимите счетоводни политики (продължение)

Б. МСФО 9 Финансови инструменти (продължение)

i) Класификация и оценяване на финансови активи и финансови пасиви (продължение)

В хиляди лева	Първоначална класификация съгласно МСС 39	Нова класификация съгласно МСФО 9	Първоначална балансова стойност съгласно МСС 39	Нова балансова стойност съгласно МСФО 9
Финансови активи				
Търговски и други вземания	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	96	96
Парични средства и парични еквиваленти	Кредити и вземания	Амортизирана стойност	656	656
Общо финансови активи			752	752

В хиляди лева	Първоначална класификация съгласно МСС 39	Нова класификация съгласно МСФО 9	Първоначална балансова стойност съгласно МСС 39	Нова балансова стойност съгласно МСФО 9
Финансови пасиви				
Задължения към доставчици	Други финансови пасиви	Други финансови пасиви	(16)	(16)
Задължения към свързани лица	Други финансови пасиви	Други финансови пасиви	(33)	(33)
Задължения към персонала	Други финансови пасиви	Други финансови пасиви	(20)	(20)
Общо финансови пасиви			(69)	(69)

ii) Обезценка на финансови активи

МСФО 9 замества модела „възникнали загуби“ в МСС 39 с модела на „очакваната кредитна загуба“ (ОКЗ). Новият модел за обезценка се прилага за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност, активи по договори с клиенти и дългови инвестиции по ССДВД, но не и за инвестиции в капиталови инструменти. Съгласно МСФО 9 кредитните загуби се признават по-рано отколкото съгласно МСС 39.

За активите, които са в обхвата на модела за обезценка на МСФО 9, загубите от обезценка се очаква най-общо да се увеличат и да станат по-непостоянни. МСД е определило, че прилагането на изискванията за обезценка на МСФО 9 към 1 януари 2018 г. не води до увеличение на загубата от обезценка.

iii) Преминване

Промените в счетоводните политики в резултат от прилагането на МСФО 9 са приложени ретроспективно, с изключенията посочени по-долу:

— МСД е използвало изключението да не преизчислява съпоставимата информация за предходни периоди по отношение на изискванията за класификация и оценяване (включително обезценка). Съответно съпоставимите периоди не са били преизчислени, съответно информацията, представена за 2017 г., най-общо не отразява изискванията на МСФО 9, а по-скоро тези, съгласно МСС 39.

— Оценката и определянето на бизнес модела, в който се държи финансов актив, са направени на базата на фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на първоначалното прилагане.

Няма разлики в балансовите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви в резултат от първоначалното прилагане на МСФО 9, съответно не се признават корекции в началното салдо на неразпределената печалба към 1 януари 2018 г.

Бележки към финансовия отчет

6. Приходи

Ефектът от първоначалното прилагане на МСФО 15 върху приходите от договори с клиенти на МСД е оповестен в Бележка 5. Поради избора от МСД подход за преминаване към МСФО 15 съпоставимата информация не е преизчислена, за да отрази новите изисквания.

А. Категории приходи

В хиляди лева

Приходи от услуги

	2018	2017
	1,531	1,298
	<u>1,531</u>	<u>1,298</u>

ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ – МСД България генерира приходи чрез извършване на техническа проверка и сертифициране на превозни средства в България. МСД предоставя услуги само на местни български клиенти.

Б. Баланси по договори

Следващата таблица предоставя информация за вземанията, активите и пасивите по договори с клиенти.

В хиляди лева

Вземания, включени в 'Търговски и други вземания'

Бележка	31 декември 2018	1 януари 2018
14	<u>85</u>	<u>96</u>
	85	96

В. Задължения за изпълнение и политики за признаване на приходи

ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ – МСД България признава приход, когато прехвърли контрола върху услугата към своя клиент, което обикновено съпада с момента на предаване на техническата документация и документацията по сертифициране на превозното средство на клиента.

Следващата таблица предоставя информация за естеството и времето на удовлетворяване за задълженията за изпълнение в договорите с клиенти, включително съществените условия за плащане и свързаните политики за признаване на приходи.

Тип услуга	Естество и времеви параметри на удовлетворяване на задълженията за изпълнение, включително съществени условия за плащане	Признаване на приходи съгласно МСФО 15 (приложимо от 1 януари 2018 г.)	Признаване на приходи съгласно МСС 18 (приложимо преди 1 януари 2018 г.)
Техническа проверка и сертифициране на превозни средства в България	Клиентите получават контрол върху предоставяната от МСД услуга при получаване на техническата документация и документацията по сертифициране на превозното средство. Фактурите се издават в този момент и са обичайно платими в рамките на 10 дни.	Приходите се признават към определен момент във времето, а именно при предаване на техническата документация и документацията по сертифициране на превозното средство на клиента, при наличие на разумна сигурност, че възнаграждението ще бъде получено.	Приходите се признаваха в зависимост от етапа на завършеност на сделката към отчетната дата. Етапът на завършеност се определя на база на анализ на извършената работа.

Бележки към финансовия отчет

7 Разходи за материали

<i>В хиляди лева</i>	2018	2017
Материали	2	3
Офис консумативи	2	3
	<u>4</u>	<u>6</u>

8 Разходи за външни услуги

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	2018	2017
Разходи по регистрация на МПС	19	434	413
Разходи за технически инспекции		8	15
Административни услуги		80	61
Други разходи за външни услуги		28	18
		<u>550</u>	<u>507</u>

9 Разходи за възнаграждения на наети лица

<i>В хиляди лева</i>	2018	2017
Заплати	248	198
Разходи за социални осигуровки	24	19
	<u>272</u>	<u>217</u>

10 Други разходи

<i>В хиляди лева</i>	2018	2017
Пътни разходи	50	46
Данъци и такси	-	1
Други разходи	7	13
	<u>57</u>	<u>60</u>

11 Нетни финансови разходи

<i>В хиляди лева</i>	2018	2017
Банкови такси	(2)	(1)
Финансови разходи	<u>(2)</u>	<u>(1)</u>
Нетни финансови разходи	<u>(2)</u>	<u>(1)</u>

Бележки към финансовия отчет

12 Данъци върху дохода

а) Данъци, признати в печалби и загуби

В хиляди лева

	2018	2017
Текущ данък		
Данък за текущия период	65	51
	<u>65</u>	<u>51</u>
Отсрочен данък		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Общо разходи за данъци	<u>65</u>	<u>51</u>

б) Обяснение на ефективната данъчна ставка

В хиляди лева

	2018	2017
Печалба за периода	580	456
Общо разходи за данъци	65	51
Печалба преди данъци	<u>645</u>	<u>507</u>
Корпоративен данък, базиран на законовата данъчна ставка	10.00 % 64	10.00% 50
Непризнати разходи за данъчни цели	0.16% 1	0.20% 1
Ефективна данъчна ставка	10.16% <u>65</u>	10.20% <u>51</u>

Съответните данъчни периоди на МСД могат да бъдат обект на проверка от данъчните органи до изтичането на 5 години от края на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, като могат да бъдат наложени допълнителни данъчни задължения или глоби съобразно интерпретирането на данъчното законодателство. На ръководството на МСД не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на допълнителни съществени задължения в тази област.

На МСД не е правена данъчна проверка за корпоративно подоходно облагане.

в) Признати отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се дължат на следните позиции:

В хиляди лева

	Активи		Пасиви		Нетно	
	31 декември 2018	31 декември 2017	31 декември 2018	31 декември 2017	31 декември 2018	31 декември 2017
Неизползвани отпуски	1	1	-	-	1	1
Имоти, машини и съоръжения	1	1	-	-	1	1
Отсрочени данъчни активи/(пасиви)	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>2</u>

г) Движения на отсрочените данъци

В хиляди лева

	Баланс 1 януари 2017	Признати в печалби и загуби	Баланс 31 декември 2017	Признати в печалби и загуби	Баланс 31 декември 2018
	Неизползвани отпуски	-	1	1	-
Имоти, машини и съоръжения	2	(1)	1	-	1
Отсрочени данъчни активи/(пасиви)	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>2</u>

Бележки към финансовия отчет

13 Имоти, машини и съоръжения

В хиляди лева

Отчетна стойност

	Стопански инвентар	Общо
Баланс към 1 януари 2017	-	-
Придобити активи	4	4
Баланс към 31 декември 2017	4	4
Баланс към 1 януари 2018	4	4
Баланс към 31 декември 2018	4	4
Амортизация и загуби от обезценка		
Баланс към 1 януари 2017	-	-
Баланс към 31 декември 2017	-	-
Баланс към 1 януари 2018	-	-
Амортизация за периода	(1)	(1)
Баланс към 31 декември 2018	(1)	(1)
Балансова стойност		
Към 1 януари 2017	-	-
Към 31 декември 2017	4	4
Към 31 декември 2018	3	3

14 Търговски и други вземания

В хиляди лева

	Бележка	2018	2017
Търговски вземания	17	85	96
Други вземания		3	3
		88	99

15 Парични средства и парични еквиваленти

В хиляди лева

	2018	2017
Суми по банкови сметки в лева	406	656
Парични средства и парични еквиваленти	406	656

16 Търговски и други задължения

В хиляди лева

	Бележка	2018	2017
Задължения към доставчици	17	27	16
Задължения към свързани лица	17,19	40	33
Задължения към персонала	17	30	20
Задължения за социално осигуряване и данъци върху дохода		9	6
ДДС за внасяне		17	22
Други задължения към държавния бюджет		-	1
		123	98

Бележки към финансовия отчет

17 Финансови инструменти

Ефектът от първоначалното прилагане на МСФО 9 върху финансовите инструменти на МСД е оповестен в Бележка 5. Поради избрания метод за преминаване, сравнителната информация не е преизчислена, за да отрази тези нови изисквания

Преглед

МСД има експозиция към следните рискове от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск;
- ликвиден риск;
- пазарен риск.

Тази бележка представя информация за експозицията на МСД към всеки един от горните рискове, целите, политиките и процесите за измерване и управление на риска.

Общи положения за управление на риска

Ръководството носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъсква МСД. Политиката на МСД за управление на риска е развита, така че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква МСД, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в нивата на риска.

Кредитен риск

Кредитният риск за МСД се състои от риск от финансова загуба, ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения и произтича основно от вземания от клиенти. Балансовата стойност на финансовите активи на МСД представя максималната експозиция към кредитен риск.

Търговски вземания

Експозицията на МСД към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Въпреки това, ръководството отчита демографските данни на клиенти на МСД, включително риск от неизпълнение на индустрията и страната, в която клиентите оперират, тъй като тези фактори могат да окажат влияние върху кредитния риск.

През 2018 г. и 2017 г. приходите на МСД се дължат на търговски сделки с голям брой корпоративни клиенти. Няма концентрация на кредитен риск.

Експозиция към кредитен риск

Максималната експозиция към кредитен риск към края на годината е, както следва:

В хиляди лева	Бележка	31.12.2018	31.12.2017
Търговски и други вземания	14	85	96
Парични средства и парични еквиваленти	15	406	656
		<u>491</u>	<u>752</u>

Ръководството счита, че към 31 декември 2018 г. МСД не е изложено на значителен кредитен риск поради факта, че към датата на отчета не разполага със значителни финансови инструменти, при които клиент или страна по финансов инструмент няма да успее да изпълни своите договорни задължения. Към 31 декември 2018 г. МСД има търговски вземания в размер на 85 хил.лв., от които търговски вземания в размер на 11 хил.лв. са просрочени над 90 дни, но не са обезценени, а търговски вземания в размер на 74 хил.лв. не са нито просрочени, нито обезценени (31 декември 2017 г.: търговски вземания в размер на 96 хил.лв., които не са просрочени или обезценени).

Бележки към финансовия отчет

17 Финансови инструменти (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Оценка на очакваните кредитни загуби за корпоративни клиенти към 1 януари и 31 декември 2018 година

МСД е анализирано исторически възникналите кредитни загуби, свързани с вземания от корпоративни клиенти за изминалите 3 години. Въз основа на извършения анализ, МСД е определило, че прилагането на изискванията за обезценка на МСФО 9 към 31 декември 2018 г. и 1 януари 2018 г. не води до необходимостта от признаване на загуба от обезценка.

Парични средства и парични еквиваленти

МСД разполага с парични средства и парични еквиваленти в размер на 406 хил. лв. към 31 декември 2018 г. (31 декември 2017 г.: 656 хил. лв.). Паричните средства и парични еквиваленти се държат в банка, която е оценена с рейтинг ВВВ-, въз основа на класацията на Фитч Рейтингс Инк.

Обезценката на парични средства и парични еквиваленти е оценена на база 12-месечна очаквана кредитна загуба и отразява краткосрочните падежи на експозициите. МСД счита, че неговите парични средства и парични еквиваленти имат нисък кредитен риск въз основа на външни кредитни рейтинги на контрагентите.

Според преценката на ръководството на МСД прилагането на изискванията за обезценка на МСФО 9 към 31 декември 2018 г. и 1 януари 2018 г. няма съществен ефект върху финансовия отчет на МСД.

Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът МСД да не бъде в състояние да посрещне своите задължения съгласно техния падеж и възниква основно от задължения към доставчици и свързани лица (виж Бележка 16 и Бележка 18).

По-долу са договорните падежи на търговски и други задължения:

31 декември 2018	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	Повече от 1 година
Недеривативни финансови задължения					
Задължения към доставчици	27	(27)	(27)	-	-
Задължения към свързани лица	40	(40)	(40)	-	-
Задължения към персонала	30	(30)	(30)	-	-
	<u>97</u>	<u>(97)</u>	<u>(97)</u>	-	-

31 декември 2017	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	Повече от 1 година
Недеривативни финансови задължения					
Задължения към доставчици	(16)	(16)	(16)	-	-
Задължения към свързани лица	(33)	(33)	(33)	-	-
Задължения към персонала	(20)	(20)	(20)	-	-
	<u>(69)</u>	<u>(69)</u>	<u>(69)</u>	-	-

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, да бъдат засегнати дохода на МСД или стойността на неговите инвестиции. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Бележки към финансовия отчет

17 Финансови инструменти (продължение)

Пазарен риск (продължение)

Валутен риск

МСД е изложено на валутен риск при покупки и продажби във валута, различна от функционалната валута - BGN. МСД е изложено на валутен риск, свързан с възможни промени в обменните курсове по отношение на сделките му в чуждестранна валута. Към настоящия момент този риск се разглежда като несъществен, тъй като всички финансови активи и пасиви на МСД са деноминирани в лева или евро, а от 1999 година обменният курс на българския лев (BGN) е фиксиран към еврото (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

Промяна в обменния курс на българския лев или еврото спрямо други валути не би имала съществено влияние върху финансовия отчет на МСД, поради причините, описани по-горе.

Лихвен риск

Лихвеният риск представлява риска от колебание в размера на лихвоносните активи и пасиви на МСД, дължащо се на изменението на пазарните лихвени проценти.

Експозиция към лихвен риск

Към отчетната дата профилът на лихвоносните финансови инструменти на МСД е, както следва:

В хиляди лева

Балансова стойност
31.12.2018 31.12.2017

Инструменти с фиксирана лихва

Финансови активи

406	656
<u>406</u>	<u>656</u>

Счетоводни класификации и справедливи стойности

Справедливи стойности сравнени с балансови стойности

МСД не отчита финансови инструменти по справедлива стойност. Балансовите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност, представляват разумната приблизителна оценка на тяхната справедлива стойност.

18. Оперативен лизинг

Лизинг като наемател

Наемните вноски по оперативен лизинг са платими, както следва:

В хиляди лева

По-малко от една година

Между една и пет години

	2018	2017
	16	22
	-	16
	<u>16</u>	<u>38</u>

МСД има сключен договор с Агенция дипломатически имоти в страната ЕООД за наем на офис със срок от 3 (три) години, считано от 2 август 2016 г. при наемна цена в размер на 800 евро на месец без ДДС и договор за наем на гаражи със срок от 3 (три) години, считано от 1 ноември 2016 г. при наемна цена в размер на 140 евро на месец с ДДС.

През годината сумата от 22 хил. лв. е призната като разход в печалби и загуби по отношение на оперативен лизинг (2017 г.: 22 хил. лв.).

Бележки към финансовия отчет

19 Свързани лица

Предприятие-майка и крайно контролиращо дружество

ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ – МСД България е място на стопанска дейност на ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ, дружество, регистрирано в Германия. Крайните собственици на дружеството са TÜV NORD AG (56.41%) и TÜV NORD Mobilität Immobilien GmbH (43.59%), дружества, регистрирани в Германия.

Мястото на стопанска дейност е свързано лице с всички дружества в групата на ТЮФ НОРД.

Сделки със свързани лица

Сделките и крайните салда на търговските вземания и задължения от/към свързани лица към 31 декември са, както следва:

В хиляди лева	Стойност на сделките за годината, приключваща на 31 декември		Крайни салда към 31 декември Вземания/(Задължения)	
	2018	2017	2018	2017
Закупуване на услуги				
FS Fahrzeug Service GmbH & Co KG – регистрация на моторни превозни средства	434	413	(40)	(33)
Сметка на предприятия от група				
ТЮФ НОРД Мобилитет ГМБХ и КО.КГ - сметка на предприятия от група			1,756	879

Вътрешните трансакции с компанията-майка са свързани с плащания, направени директно от компанията-майка от името на Мястото на стопанска дейност, както и трансфери на средства от Мястото на стопанска дейност към компанията-майка. Такива са плащанията на пътни разходи в размер на 23 хил. лв през 2018 г. (2017: плащания на пътни разходи, заплати и социални осигуровки на служители на МСД, в размер на 22 хил. лв.). Общият размер на средствата, трансферирани от Мястото на стопанска дейност към централния офис през 2018 г. са в размер на 900 хил.лв. (2017 г.: 254 хил.лв.).

20 Ангажименти и условни задължения

Към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. МСД няма поети условни задължения и условни ангажименти, които могат да повлияят финансовото му състояние.

21 Събития след датата на отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018.

Бележки към финансовия отчет

22 Значими счетоводни политики

МСД е приложило последователно значимите счетоводни политики, представени по-долу, за всички периоди, представени в този финансов отчет, с изключение на промените, описани в Бележка 5 Промени в значимите счетоводни политики.

а) Приходи от договори с клиенти

МСД прилага първоначално МСФО 15 от 1 януари 2018 г. Информация за счетоводните политики, свързани с договори с клиенти, е предоставена в Бележка 6. Ефектът от първоначалното прилагане на МСФО 15 е описан в Бележка 5.

б) Чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута, се отчитат в печалби и загуби. Непарични активи и пасиви в чуждестранна валута, които се оценяват по справедлива стойност, се превалутират във функционалната валута по курса на датата, когато е определена справедливата стойност. Непарични позиции, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута се преизчисляват по курса, приложим в деня на извършване на сделката.

Считано от 1999 г. българският лев (BGN) е фиксиран към Еврото (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

в) Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват по историческа цена, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка. Историческата цена включва всички разходи, които са пряко свързани с придобиването и въвеждането в експлоатация на активите. Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че МСД ще получи бъдещи икономически изгоди, свързани с употребата на този актив и когато отчетната му стойност може да бъде достоверно определена. Всички други разходи за поддръжка и ремонт се отразяват в печалба и загуба в периода, в който са извършени.

Амортизацията на активите започва от деня, в който те са готови за употреба. Разходите за придобиване на дълготрайни активи не се амортизират, докато не са готови за употреба. Амортизацията на останалите имоти, машини и съоръжения се начислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите.

Амортизацията на актив, придобит при условията на финансов лизинг, се начислява за по-краткия от двата срока - срока на договора или полезния живот на актива.

Очакваните срокове на полезен живот към текущия и предходния период са, както следва:

- Офис оборудване - 13 години.

Остатъчната стойност и полезният живот на активите се преразглеждат и, ако е необходимо, се правят съответни корекции към всяка дата на изготвяне на финансовия отчет. Когато балансовата стойност е по-висока от възстановимата стойност, активите се отчитат по тяхната възстановима стойност. Печалбите и загубите от изписване на имоти, машини и съоръжения се определят като се съпоставят постъпленията с балансовата стойност и се отчитат в печалба и загуба за периода.

г) Финансови инструменти

і) Признание и първоначално измерване

Търговски вземания първоначално се признават, когато са възникнали. Всички други финансови активи и пасиви са първоначално признати, когато МСД става страна по договорните условия на инструмента. Финансов актив (освен търговските вземания без съществен компонент на финансиране) или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване. Търговски вземания без съществен компонент на финансиране се измерват първоначално по съответната им цена на сделката (транзакционна стойност).

Бележки към финансовия отчет

22 Значими счетоводни политики (продължение)

г) Финансови инструменти (продължение)

ii) Класификация и последващо измерване

Финансови активи – Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по амортизирана стойност.

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако МСД промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

- държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи – Оценка на бизнес модела: Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

МСД прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание, включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика, включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на МСД;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса – напр. дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от МСД.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва: Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница, през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

Бележки към финансовия отчет

22 Значими счетоводни политики (продължение)

г) Финансови инструменти (продължение)

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, МСД разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка МСД взема предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на МСД към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Характеристика за предплащане съответства на критериите за плащане само на главница и лихви, ако предплащането представлява неизплатена сума на главницата и лихвата върху неизплатената главница, която може да включва разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване на договора. Освен това, финансов актив, придобит с отстъпка или премия, до договорната му номинална сума, функция, която позволява или изисква предплащане в размер, който представлява по същество номиналната сума, плюс натрупана (но неизплатена) договорна лихва (която може да включва и разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване) се счита за съответстващ с този критерий, ако справедливата стойност на предплащането е незначителна при първоначалното признаване.

Финансови активи – Последващо измерване и печалби и загуби: Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват впоследствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се намалява със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсони разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.
---	--

Политики, прилагани преди 1 януари 2018 г.

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние на МСД, когато МСД стане страна по договорните разпоредби на инструмента. МСД класифицира не-деривативните финансови активи в следните категории: заеми и вземания.

МСД класифицира не-деривативните финансови пасиви като други финансови пасиви.

и) Не-деривативни финансови активи и финансови пасиви – признаване и отписване

МСД първоначално признава заеми и вземания на датата, на която те са възникнали. Всички други финансови активи и финансови пасиви се признават първоначално на датата на търгуване.

МСД отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени, или МСД прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени, или нито прехвърля, нито задържа значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността и не запазва контрол над прехвърления актив. Всяко участие в такъв отписан финансов актив, което е създадено или задържано от МСД, се признава като отделен актив или пасив.

Бележки към финансовия отчет

22 Значими счетоводни политики (продължение)

г) Финансови инструменти (продължение)

i) Не-деривативни финансови активи и финансови пасиви – признаване и отписване (продължение)

МСД отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, или са отменени, или са изтекли.

Финансови активи и пасиви се компенсират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато МСД има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

ii) Не-деривативни финансови активи и пасиви – оценяване

• Заеми и вземания

Тези активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване те се оценяват по амортизирана стойност, по метода на ефективния лихвен процент.

• Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти включват пари по банкови сметки. За целите на отчета за паричните потоци, парични средства и парични еквиваленти включват парични средства и парични еквиваленти, за които съществува несъществен риск от промяна на тяхната стойност.

iii) Не-деривативни финансови пасиви – оценяване

Не-деривативни финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент. Търговски и други задължения са финансови пасиви, които не са изрично лихвоносни и които, при условие че няма значителна промяна, се отчитат по тяхната номинална стойност.

iv) Регистриран капитал

МСД няма регистриран капитал.

д) Обезценка

i) Не-деривативни финансови активи

Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Финансови инструменти и активи по договори

МСД признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност.

МСД измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

– банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

Загуба от обезценка на търговските вземания винаги се оценяват в размер равен на ОКЗ за целия живот на финансовия инструмент.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, МСД взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на МСД и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация. МСД приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Бележки към финансовия отчет

22 Значими счетоводни политики (продължение)

д) Обезценка (продължение)

МСД счита, че финансовият актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към МСД в пълен размер, без да изискват от МСД действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочето е по-голямо от 90 дни.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент. 12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очакваният живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца). Максималният период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ, е максималният договорен период, през който МСД е изложено на кредитен риск.

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които МСД очаква да получи).

ОКЗ са дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата МСД оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност и дълговите ценни книжа на ССДВД, са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато е възникнало едно или повече събития, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен, включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- реструктурирането на заем или аванс от МСД при условия, които МСД не би разгледало иначе;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- изчезването на активен пазар за ценна книга, поради финансови затруднения.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи, измерени по амортизирана стойност, се приспадат от brutната балансова стойност на активите.

Отписване

Brutната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато МСД няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. За корпоративни клиенти, МСД извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. МСД не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на МСД за възстановяване на дължимите суми.

Политика, прилагана преди 1 януари 2018 г.

и) Не-деривативни финансови активи

Финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалби и загуби, се преглеждат към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства за обезценка. Не-деривативните финансови активи на МСД включват търговски и други вземания.

Бележки към финансовия отчет

22 Значими счетоводни политики (продължение)

д) Обезценка (продължение)

i) Не-деривативни финансови активи (продължение)

МСД преценява на всяка отчетна дата дали са налице обективни доказателства за обезценка на търговските и други вземания. Едно вземане се обезценява, ако има обективни доказателства, че едно или повече събития са имали негативен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци.

Загубата от обезценка се изчислява като разлика между балансовата стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

е) Данъци върху дохода

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал или в друг всеобхватен доход.

i) Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години. Текущият данък включва също данъчни ефекти от дивиденди.

ii) Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между балансовите стойности на активите и пасивите, признати във финансовия отчет и сумите използвани за данъчни цели.

Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия, доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики, когато те се проявяват обратно на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират, само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък МСД взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която МСД да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

Бележки към финансовия отчет

22 Значими счетоводни политики (продължение)

ж) Доходи на наети лица

Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който МСД плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски в България. Задълженията за вноски по плановете с дефинирани вноски се признават като разходи в печалби и загуби, когато свързаните услуги се предоставят. Вноските по план с дефинирани вноски, които са дължими повече от 12 месеца след края на периода на предоставяне на услугите от служителите, се дисконтират до настоящата им стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и се отчитат като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена, ако МСД има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител и задължението може да се оцени надеждно. МСД признава като задължение не-дисконтираната сума на очакваните разходи, свързани с платен годишен отпуск, които се очаква да бъдат изплатени на служителите в замяна на труда им за миналия отчетен период.

з) Лизинг

i) Наети активи

Лизинговите договори, по силата на които на МСД се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване, наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив.

Различни от тези лизингови договори са договори за оперативен лизинг и те не се признават в отчета за финансовото състояние на МСД.

ii) Плащания по лизингови договори

Плащанията по оперативен лизинг се признават в печалби и загуби на база линейния метод за периода на лизинговия договор. Получени лизингови стимули се признават като неразделна част от общите лизингови разходи през периода на договора.

23 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Следните нови стандарти, промени в стандартите и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, не са задължителни за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. МСД планира да приложи тези промени, когато те влязат в сила.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК

а) МСФО 16 Лизинг

МСД е задължена да приложи МСФО 16 Лизинг от 1 януари 2019 г.

МСФО 16 въвежда единен, балансов счетоводен модел за отчитане на лизинга от лизингополучателите. Съгласно МСФО 16 един договор е или съдържа елементи на лизинг, ако предоставя правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време в замяна на възнаграждение.

Бележки към финансовия отчет

23 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени (продължение)

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК (продължение)

а) МСФО 16 Лизинг (продължение)

За такива договори новият модел изисква лизингополучателят да признае актив за право на ползване, представляващ неговото право на ползване на дадения актив и лизингово задължение, което представлява задължението му да извършва лизингови плащания. Активът право на ползване се амортизира, а за задължението се начислява лихва. В резултат на това за повечето лизинги ще се признава първоначално по-висок разход, дори и когато лизингополучателят плаща един и същ наем. Има изключения за признаване за краткосрочни договори за лизинг и лизинги с ниска стойност. Счетоводното третиране от страна на лизингодателя продължава да бъде сходно на настоящия стандарт, т.е. продължава се класификацията на лизинга като финансов или оперативен.

МСФО 16 заменя съществуващите до момента насоки за отчитане на лизинг, включително МСС 17 Лизинг, КРМСФО 4 *Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг*, ПКР-15 *Оперативен лизинг-Стимули* и ПКР-27 *Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг*.

i) Лизинги, в които МСД е лизингополучател

МСД ще признае нови активи и задължения за своите оперативни лизинги на *офиси*, (виж Бележка 18). Същността на разходите, свързани с тези договори за лизинг, ще се промени, тъй като МСД ще признае разход за амортизация за правото на ползване на активите и разход за лихва за лизинговото задължение. Предходно МСД признаваше разходите за оперативен лизинг на линейна база за срока на лизинга и признаваше активи и пасиви само до степента, до която имаше времева разлика между фактическите плащания по лизинга и признатия разход.

МСД започна първоначална оценка на потенциалния ефект върху финансовия отчет. МСД все още не е оценило количествено ефекта върху активите и пасивите от прилагането на МСФО 16.

ii) Преминаване

МСД планира да прилага МСФО 16 първоначално от 1 януари 2019 г. като използва модифицирания ретроспективен подход. Съответно кумулативният ефект от прилагането на МСФО 16 ще бъде признат като корекция в началното салдо на неразпределената печалба към 1 януари 2019 г., без преизчисление на съпоставимата информация.

б) КРМСФО 23 Несигурност относно третиранията за данъка върху дохода

КРМСФО 23 влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. като е позволено по-ранното му прилагане. КРМСФО 23 дава разяснения за счетоводното третиране на данъци върху дохода, което все още не е прието от данъчните власти, като в същото време има за цел да подобри прозрачността. Съгласно КРМСФО 23 основният въпрос е дали е вероятно данъчните власти да приемат избраното от дружеството данъчно третиране. Ако е вероятно, че данъчните власти ще приемат несигурното данъчно третиране, то тогава сумите на данъците, признати във финансовия отчет, отговарят на данъчната декларация и няма несигурност, относно оценката на текущите и отсрочени данъци. Във всички останали случаи облагаемият доход (или данъчна загуба), данъчната база и неизползваните данъчни загуби следва да бъдат определени по начин, който по-добре ще предвиди резултата от несигурността, като се използва една най-вероятна стойност или очаквана (сума от претеглени през вероятности суми) стойност. МСД трябва да направи предположение, че данъчните власти ще направят анализ на състоянието и ще имат пълно разбиране на цялата приложима информация.

МСД не очаква, че разяснението ще има съществен ефект върху финансовия отчет, тъй като МСД няма съществени несигурни данъчни позиции.

Бележки към финансовия отчет

23 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени (продължение)

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК (продължение)

в) Промени в МСФО 9: *Характеристики на предплащане с отрицателна компенсация*

Промените влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Тези промени адресират повдигнати въпроси, свързани със счетоводното третиране на финансови активи, които имат специални договорни опции за предплащане. По-конкретно въпросът е свързан с това как едно предприятие ще класифицира и оцени дългов инструмент, ако на заемателя е позволено да направи предплащане по инструмента на стойност по-малка от непогасената главница и начислена и неплатена дължима лихва. Такава сума на предплащане често се определя като включваща „отрицателна компенсация“. При прилагането на МСФО 9 едно предприятие ще оцени финансовия актив с „отрицателна компенсация“ по справедлива стойност през печалби и загуби. Промените дават възможност на предприятията да оценяват определени активи, които имат предплащане с т. нар. отрицателна компенсация по амортизирана стойност. МСД не очаква, че промените ще имат съществен ефект върху финансовия отчет, тъй като МСД няма финансови активи с опция за предплащане, които имат отрицателна компенсация.

г) Промени в МСС 28 *Дългосрочни интереси в асоциирани и съвместни предприятия*

Промените влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Промените дават насоки за това, че дружествата прилагат МСФО 9, включително изискванията по отношение на обезценка, към дългосрочните си интереси в асоциирани и съвместни предприятия, които са част от нетната инвестиция в асоциираното или съвместно предприятие, но за които не се прилага метода на собствения капитал. МСД не очаква, че промените ще имат съществен ефект върху финансовия отчет в периода на първоначално прилагане.

Стандарти и разяснения, които все още не са одобрени за прилагане от ЕК

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от ЕК и съответно не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на ЕК.

а) МСФО 17 *Застрахователни договори*

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. и ще се прилага проспективно, като се позволява и по-ранното му прилагане. МСД очаква, че стандарта няма да има съществен ефект върху представянето във финансовия отчет на МСД в периода на първоначално прилагане, тъй като МСД не издава застрахователни или презастрахователни договори, не държи презастрахователни договори и не издава инвестиционни договори с допълнителни негарантирани доходи.

б) Други изменения

Следните изменения и подобрения на стандарти не се очаква да имат съществен ефект върху финансовия отчет на МСД.

- Годишни подобрения към цикъла МСФО 2015-2017

- Промени в МСС 19: *Промяна в плана, съкращения или уреждания*

- Промени в МСФО 10 и МСС 28 *Продажба на активи или вноски под формата на активи между инвеститор и неговото асоциирано или съвместно предприятие*

- Промени в референциите към *Концептуалната рамка в МСФО (издадени на 29 март 2018 г.)*

- Промени в МСФО 3 *Бизнес комбинации*

- Промени в МСС 1 и МСС 8: *Определение за съществен*